

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. január 30.
(OR. en)

5841/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0014(NLE)

ENV 76
ENT 18
ONU 9
CHIMIE 5

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. január 30.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 41 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió által a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény részes feleinek tizenegyedik konferenciáján az említett Egyezmény A. mellékletének módosítására irányuló javaslattal kapcsolatban képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 41 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 41 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.1.30.
COM(2023) 41 final

2023/0014 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény részes feleinek tizenegyedik konferenciáján az említett Egyezmény A. mellékletének módosítására irányuló javaslattal kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény részes feleinek tizenegyedik konferenciáján a dechlorane plusnak, a metoxiklórnak és az UV-328-nak az Egyezmény A. mellékletébe történő felvételével kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Stockholmi Egyezmény

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) célja az emberi egészség és a környezet védelme a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokkal (a továbbiakban: POP-k) szemben. Az egyezmény 2004. május 17-én lépett hatályba. Az Európai Unió a megállapodás részes fele¹. Az Egyezmény az elővigyázatosság elve alapján keretet biztosít a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok gyártásának, felhasználásának, behozatalának és kivitelének beszüntetéséhez, ezen anyagok biztonságos kezeléséhez és ártalmatlanításához, valamint egyes nem szándékosan előállított POP-k kibocsátásának kiküszöböléséhez vagy csökkentéséhez.

2.2. A részes felek konferenciája

A részes feleknek a Stockholmi Egyezmény 19. cikke szerint létrehozott konferenciája az Egyezmény irányító szerve. A testület az Egyezmény végrehajtásának nyomon követése céljából általában két évente ülésezik. Feladata ezenkívül a Környezetben Tartósan Megmaradó Szerves Szennyező Anyagokat Felülvizsgáló Bizottság (a továbbiakban: POPRC) által megvitatásra elé terjesztett vegyi anyagok felülvizsgálata.

Az Egyezmény 8. cikkének (1) bekezdésével összhangban a felek javaslatot terjesztettek a Titkárság elé a dechlorane plusnak, a metoxiklórnak és az UV-328-nak az egyezmény A. mellékletébe történő felvételére vonatkozóan, és e javaslatot a POPRC a 8. cikk (3) és (4) bekezdése alapján megvizsgálta. A POPRC azt ajánlotta a részes felek konferenciájának, hogy a metoxiklórt speciális kivételek nélkül, a dechlorane plus-t és az UV-328-t pedig speciális kivételekkel vegyék fel az A. mellékletbe. A mellékletek módosításainak elfogadására szolgáló eljárásáról az Egyezmény 22. cikke rendelkezik.

Az Egyezmény 23. cikkének megfelelően a részes felek egy-egy szavazattal rendelkeznek. A regionális gazdasági integrációs szervezetek – mint amilyen az EU is – azonban az Egyezményben részes tagállamaik számával egyenlő számú szavazattal rendelkeznek.

2.3. A részes felek konferenciájának tervezett jogi aktusa

A részes felek konferenciájának tizenegyedik rendes ülésén a résztvevők megvitatják a dechlorane plusnak, a metoxiklórnak és az UV-328-nak az Egyezmény A. mellékletébe (kiküszöbölés), B. mellékletébe (korlátozás) és/vagy C. mellékletébe (nem szándékos gyártás) történő felvételéről szóló határozat elfogadását.

A határozat célja az A., B. és/vagy C. mellékletbe történő felvétel, amely esetén az érintett vegyi anyagokra a gyártásuk és felhasználásuk beszüntetésére vagy korlátozására irányuló intézkedések fognak vonatkozni, ideértve a nem szándékosan előállított POP-k kibocsátásának csökkentését vagy beszüntetését is.

¹ HL L 209., 2006.7.31., 1. o.

Az Egyezmény 22. cikke (4) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktusok kötelezők lesznek a felekre nézve; az említett bekezdés a következőképpen rendelkezik: „Az A., a B. és a C. mellékletek módosításainak javaslatára, elfogadására és hatálybalépésére ugyanaz az eljárás vonatkozik, mint amely az Egyezményhez kapcsolódó további mellékletek javaslatára, elfogadására és hatálybalépésére, kivéve, hogy az A., a B. és a C. mellékletek nem lépnek hatályba azon Részes Felek számára, amelyek a 25. cikk (4) bekezdése szerint ezen mellékletek módosításával kapcsolatban nyilatkozatot tettek, ebben az esetben az ilyen módosítások ezen Részes Felek esetén kilencven nappal azt követően lépnek hatályba, hogy a Részes Fél a Letéteményesnél letétbe helyezte az ilyen módosításra vonatkozó megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratát.”

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény részes felei konferenciájának tizenegyedik ülésén az Unió által képviselendő álláspont az, hogy a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokat felülvizsgáló bizottság (POPRC) vonatkozó ajánlásaival összhangban támogatni kell a dechlorane plus, a metoxiklór és az UV-328 jegyzékbe vételét.

Az Egyezmény 8. cikkének (1) bekezdésével összhangban a felek javaslatot terjesztettek a Titkárság elé a dechlorane plusnak, a metoxiklórnak és az UV-328-nak az egyezmény A. mellékletébe történő felvételére vonatkozóan, és e javaslatot a POPRC a 8. cikk (3) és (4) bekezdése alapján megvizsgálta. A POPRC az egyezmény D. melléklete szerinti kijelölési kritériumok alkalmazásával megvizsgálta a javaslatokat, és arra a következtetésre jutott, hogy a kritériumok teljesülnek. Miután a POPRC kiértékelte a dechlorane plus, a metoxiklór és az UV-328 kockázati profilját, úgy találta, hogy mivel ezek az anyagok képesek nagy távolságra történő környezeti elszállítódásra, valószínűleg jelentős károkat okozhatnak az emberi egészségben és/vagy a környezetben, és ez globális fellépést tesz indokolttá; ezért azt az ajánlást tette a részes felek konferenciájának, hogy mérlegelje a metoxiklór speciális kivételek nélküli, valamint a dechlorane plus és az UV-328 speciális kivételekkel történő felvételét az A. mellékletbe.

Az emberi egészségnek és a környezetnek a dechlorane plus, a metoxiklór és az UV-328 további kibocsátásával szembeni védelme érdekében globális szinten csökkenteni kell vagy be kell szüntetni e vegyi anyagok gyártását és felhasználását, és támogatni kell azoknak az Egyezmény megfelelő mellékleteibe történő felvételét. A javaslat összhangban van a Stockholmi Egyezményt az Unióban végrehajtó (EU) 2019/1021 rendelettel, és hozzájárul annak céljaihoz. Teljes mértékben összhangban áll az emberi egészségnek és a környezetnek a POP-kkal szembeni védelmére irányuló célkitűzéssel.

A javaslat összhangban van az 1107/2009/EK rendelet és az 528/2012/EU rendelet PBT anyagokra vonatkozó általános megközelítésével, mivel mindkét rendelet olyan kritériumokat határoz meg, amelyek elvben nem teszik lehetővé a PBT-nek minősülő anyagok forgalomba hozatalát és felhasználását. A Stockholmi Egyezmény, az (EU) 2019/1021 rendelet és az 1907/2006/EK rendelet közötti koherencia biztosítása érdekében egységes értelmezési nyilatkozat² készült ezek kapcsolatáról a korlátozások és az engedélyezési követelmények tekintetében.

² http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”³.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A részes felek konferenciáját megállapodás, nevezetesen a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény hozta létre.

A részes felek konferenciája által elfogadandó jogi aktusok joghatással bíró jogi aktusok. A Stockholmi Egyezmény 22. cikkének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog értelmében kötelező erejű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a környezettel kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 192. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével.

³ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény részes feleinek tizenegyedik konferenciáján az említett Egyezmény A. mellékletének módosítására irányuló javaslattal kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény) az Unió a 2006/507/EK tanácsi határozat⁴ révén megkötötte, és az Egyezmény 2004. május 17-én hatályba lépett.
- (2) Az Egyezmény 8. cikke szerint az Egyezmény részes feleinek konferenciája vegyi anyagokat vehet fel az Egyezmény A., B. és/vagy C. mellékletébe, valamint az ilyen anyagokhoz kapcsolódó szabályozási intézkedéseket határozhat meg.
- (3) Az Egyezmény részes felei konferenciájának tizenegyedik ülése határozatokat tervez elfogadni további vegyi anyagoknak az Egyezmény A. mellékletébe történő felvételéről.
- (4) Helyénvaló meghatározni az Unió által a részes felek konferenciáján képviselendő álláspontot, mivel annak határozatai kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve.
- (5) Az emberi egészségnek és a környezetnek a dechlorane plus, a metoxiklór és az UV-328 további kibocsátásával szembeni védelme érdekében globális szinten csökkenteni kell vagy be kell szüntetni e vegyi anyagok gyártását és felhasználását, és támogatni kell azoknak az Egyezmény megfelelő mellékleteibe történő felvételét,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezmény részes felei konferenciájának tizenegyedik ülésén – illetve a részes felek összes ezt követő konferenciáján, ahol a kérdés napirendre kerül – a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokat felülvizsgáló bizottság (POPRC) vonatkozó ajánlásait figyelembe véve az Unió által képviselendő álláspont a következő:

⁴ A Tanács 2006/507/EK határozata (2004. október 14.) a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló Stockholmi Egyezménynek az Európai Közösség részéről való megkötéséről (HL L 209., 2006.7.31., 1. o.).

- a) a dechlorane plus A. mellékletbe való felvételének támogatása, a POPRC által ajánlott speciális kivételekkel;
- b) a metoxiklór A. mellékletbe való felvételének támogatása, speciális kivételek nélkül;
- c) az UV-328 A. mellékletbe való felvételének támogatása, a POPRC által ajánlott speciális kivételekkel.

2. cikk

Az Egyezmény részes felei konferenciájának tizenegyedik ülésén – illetve a részes felek összes ezt követő konferenciáján, ahol a kérdés napirendre kerül – bekövetkező fejlemények fényében az Unió képviselői a tagállamokkal egyeztetve, a Tanács további határozata nélkül, helyszíni koordinációs üléseken megállapodhatnak az 1. cikkben említett álláspont finomításáról.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*